

Sygn. akt: I C 307/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Mrągowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Katarzyna Popowicz
Protokolant:	sekr. sądowy Agnieszka Cielma

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2014 r. w Mrągowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z o.o. w W.

przeciwko M. S.

o zapłatę

powództwo oddała.

Sygnatura akt I C 307/13

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z o.o. W W. domagała się zasądzenia od pozwanego M. S. kwoty 970 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu.

Podawa, że pozwany był studentem Wyższej Szkoły (...) w W. i na podstawie umowy z uczelnią winien był uiszczać za świadczone usługi edukacyjne opłaty za studia. Pozwany jednak należnych opłat w całości nie uiścił i kwota ta obecnie z odsetkami stanowi przedmiot sporu .

Powódka na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 25 lipca 2011 roku nabyła między innymi od Wyższej Szkoły Społeczno- (...) w W. sporną wierzytelność (k.2-4).

Sąd Rejonowy–L. Zachód w L. rozpoznając sprawę w elektronicznym postępowaniu upominawczym pod sygnaturą VINc-e 1604350/12 wydał w dniu 4 października 2012 roku nakaz zapłaty, w którym w całości uwzględnił żądanie powódki.

Powyższy nakaz pozwany zaskarżył w całości. W sprzeciwie wnosił o oddalenie powództwa i zarzucił, że zakończył naukę po pierwszym niezaliczonym semestrze o czym poinformował uczelnię. Z listy studentów został skreślony dopiero po kilku miesiącach lecz brak było podstaw do dochodzenia od niego opłaty – czesnego za okres kiedy nauki nie kontynuował.

Ponadto wskazał, że roszczenie powódki uległo przedawnieniu (k.8,47,48).

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwany M. S. zawarł w dniu 1 października 2004 roku z Wyższą Szkołą Społeczno- (...) w W. umowę, mocą której uczelnia niepubliczna (ówczesnie niepaństwowa) zobowiązała się do prowadzenia zajęć dydaktycznych i organizowania egzaminów w sesji egzaminacyjnej i poprawkowej zgodnie z planem studiów. Pozwany jako student studiów eksternistycznych na kierunku ekonomia zobowiązał się do zapoznania ze statutem uczelni i jej regulaminem oraz przestrzegania tych przepisów, a nadto do wnoszenia określonych opłat (opłaty za wpisowe, czesne, inne opłaty w tym za egzaminy poprawkowe czy indeks).

Na podstawie tej umowy pozwany zobowiązany został do zapłaty czesnego w dziesięciu miesięcznych ratach, do 20 - dnia miesiąca, które wynosiły: na pierwszym roku studiów po 250 zł, na drugim roku 230 zł i na trzecim po 230 zł – każda rata.

Jak zaznaczono w umowie czesne to było opłatą za świadczoną przez szkołę usługę, polegającą na umożliwieniu mu wysłuchania przewidzianej programem ilości wykładów, udziału w ćwiczeniach, seminariach, lektoratach oraz uczestniczenia w egzaminach i innych formach kontrolnych przewidzianych programem studiów.

W przypadku naruszenia zasad płatności naliczane były odsetki ustawowe. Student tracił prawo do kontynuowania studiów i nie otrzymywał żadnej rekompensaty, jeżeli bez wcześniejszej zgody Rektora lub osoby upoważnionej nie dotrzymał terminu płatności czesnego.

(dowód: umowa k.35, zarządzenie o wysokości opłat k.36, regulamin k.70-80)

Pozwany był studentem w okresie od 1 października 2004 roku do 6 czerwca 2005 roku. Nie zaliczył pierwszego semestru studiów i nie uiścił należnej opłaty czesnego za miesiące kwiecień i maj 2005 roku – łącznie kwoty 500 zł.

(dowód: decyzja k.43, zestawienie opłat k.68,85,92)

Warto w tym miejscu podkreślić, iż były to studia eksternistyczne, zajęcia odbywały się w M. w wynajętej przez Szkołę sali, a wykłady transmitowane satelitarnie. Swoją decyzję o rezygnacji studiów z powodu trudności w nauce pozwany przekazał osobie, która z ramienia Szkoły zajmowała się czynnościami administracyjnymi ale głównie związanymi z obsługą sali wykładowej. Nie złożył rezygnacji na piśmie.

(dowód: wyjaśnienia i zeznania pozwanego k.58-59,107-108)

Decyzją z dnia 6 czerwca 2005 roku pozwany z tym dniem został skreślony z listy studentów z powodu braku wpłat czesnego (k.43).

Szczegółowe uregulowania dotyczące możliwości skreślenia z listy studentów zawierał Regulamin studiów, który w §21 stanowił między innymi, że Dziekan może wydać decyzję o skreśleniu z listy studentów, w przypadku niezapłacenia czesnego przez okres 2 miesięcy (k.70-80).

W dniu 25 lipca 2011 roku Wyższa Szkoła Społeczno- (...) w W. jako zbywca zawarła z powodem (poprzednia nazwa (...) finansowo-prawne (...) spółka jawna w W.) jako nabywcą umowę sprzedaży wierzytelności pieniężnych tytułem świadczonych usług edukacyjnych celem ich dalszej windykacji, w tym wierzytelność w stosunku do pozwanego, wynoszącą na datę przelewu tytułem należności głównej kwotę 500 zł.

(dowód: okoliczność bezsporna i umowa k.38-40)

Po zakupie wierzytelności powód pismem z dnia 26 lipca 2011 roku wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 881,95 zł tytułem nieopłaconego czesnego w wysokości 500 zł i naliczonych od tego odsetek.

(dowód: wezwanie k.41)

Pozwany na to wezwanie nie zareagował.

Powyższych ustaleń dokonano na podstawie powołanych wyżej dowodów, których wiarygodność nie była przez strony kwestionowana, przez co usprawiedliwiają ich przyjęcie za podstawę rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie z uwagi na przedawnienie roszczenia. Umowa zawarta przez pozwanego z Uczelnią, której przedmiotem było świadczenie przez szkołę wyższą usług edukacyjnych w zamian za opłaty należy zakwalifikować, w ocenie Sądu jako umowę nienazwaną, do której zastosowanie mają przepisy Kodeksu Cywilnego o umowie zlecenia. Roszczenia wynikające z tego rodzaju umów, na podstawie art. 751 pkt 2 kc, przedawniają się z upływem dwóch lat.

W dniu zawarcia przez pozwanego umowy z Uczelnią (jak i w dacie jej zakończenia od 1 października 2004 roku 1 czerwca 2005 r) obowiązywała ustawa z dnia 12 września 1990 roku o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65, poz.385 ze zm), która w odniesieniu do uczelni niepaństwowych (obecnie niepublicznych) w ogóle nie regulowała warunków odpłatności za studia, zaś w odniesieniu do uczelni państwowych (obecnie publicznych) kwestie te regulowane były w rozporządzeniu wykonawczym Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 kwietnia 2002 roku (Dz.U. 2002, Nr 116, poz.1004) rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 1991 roku w sprawie zasad gospodarki finansowej uczelni (Dz.U. 1991, Nr 84, poz. 380) do wyżej cytowanej ustawy.

Na podstawie powyższego przyjąć należy, że brak było jakichkolwiek przepisów powszechnie obowiązujących regulujących wprost stosunek umowny między studentem a uczelnią niepaństwową za usługi edukacyjne świadczone na rzecz studenta. Ponieważ umowa łącząca pozwanego z poprzednikiem prawnym powoda obowiązywała w całości pod rządami opisaney wyżej ustawy, brak jest jakichkolwiek podstaw by stosować do niej przepisy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 września 2005 roku (Dz.U. 2005, Nr164, poz.1365, póź. zm.), co więcej zgodnie z art. 257 ust. 2 teje ustawy do studiów rozpoczętych przed dniem wejścia w życie tej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

W przedmiotowej sprawie umowy zawartej przez strony nie można traktować więc inaczej niż jako umowę nienazwaną. Przytoczona przez powoda argumentacja i orzecznictwo (pismo k. 53-55) nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ponieważ dotyczy ono stanów faktycznych z okresu obowiązywania ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dnia 27 lipca 2005 roku, zaś jak wskazano wyżej, w niniejszej sprawie należy stosować przepisy ustawy o szkolnictwie wyższym z dnia 27 września 1990 roku.

Istota umowy zawartej przez pozwanego z poprzednikiem prawnym powoda jest z jednej strony zobowiązanie uczelni do prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz egzaminów, zaś z drugiej strony zobowiązanie pozwanego do zapłaty czesnego. Treść więc tej umowy jest najbardziej zbliżona do umowy o świadczenie usług i należy do niej zastosować przepisy o zleceniu (art. 750 kc).

Powód zresztą sam kwalifikuje tę umowę jako umowę o świadczenie usług edukacyjnych, chociaż błędnie twierdzi, że powyższa umowa regulowana jest w całości przepisami prawo o szkolnictwie wyższym. W ocenie Sadu, wobec braku w ustawie o szkolnictwie wyższym z 1990 roku przepisów regulujących umowne kształtowanie stosunków pomiędzy studentami i uczelniami niepaństwowymi odnośnie odpłatności za zajęcia dydaktyczne, należy uznać, że ustawodawca pozostawił tę kwestię do swobodnego kształtowania uczelniom i studentom.

Stwierdzenie, że uregulowanie przedmiotu umowy o świadczenie usług edukacyjnych w przepisie art.3 ust.2 ustawy o szkolnictwie wyższym w ocenie Sądu jest chybione.

Przepis ten statuuje bowiem podstawowe zadania uczelni wyższych i ma charakter normy kompetencyjnej ustalającej podstawy funkcjonowania uczelni wyższych w związku z czym nie można tego przepisu utożsamiać z normą kreującą element umowy cywilnoprawnej. Dlatego też nie można traktować przedmiotowej umowy jako uregulowanej innymi przepisami w rozumieniu art. 750 kc.

Stosownie do art. 750 pkt 2 kc do roszczeń, które ulegają przedawnieniu z upływem dwóch lat należą roszczenia z tytułu utrzymywania, pielęgnowania, wychowywania lub nauki, jeżeli przysługują osobom trudniącym się zawodowo takimi czynnościami albo osobom utrzymującym zakłady na ten cel.

Tenże szczególny termin przedawnienia ma zastosowanie do wskazanych roszczeń, o ile przysługują one przyjmującym zlecenie i będącym osobami o określonym w tym przepisie statusie.

Osobą zawodowo trudniącą się usługami jest taka, która świadczy te usługi w ramach wykonywanej działalności profesjonalnej. Zawodowe wykonywanie czynności oznacza, że są one przedmiotem działalności zarobkowej danego podmiotu, wykonywanej w sposób zorganizowany i ciągły, przy wykorzystaniu ewentualnie wymaganych kwalifikacji i wiedzy.

Drugą grupę stanowią osoby utrzymujące zakłady przeznaczone do świadczenia usług polegających na utrzymaniu, pielęgnowaniu, wychowaniu lub nauce. Wskazanie na utrzymywanie zakładu służącego świadczeniu określonych usług przesądza o stałym i zorganizowanym wykonywaniu działalności w tym zakresie. Oznacza to, że utrzymujący taki zakład prowadzi we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową, a tym samym można go utożsamiać z przedsiębiorcą w rozumieniu kodeksu cywilnego.

W ocenie Sądu Wyższa Szkoła Społeczno – (...) w W. mająca stosownie do § 3 statutu osobowość prawną, jest podmiotem, który w sposób trwały i zorganizowany świadczył usługi edukacyjne (statut 28-30).

Głównym zadaniem uczelni jest kształcenie studentów, przy czym nauka w uczelni była odpłatna (§ 5 i 30 pkt1 3 statutu). Choć art. 23 ustawy o szkolnictwie wyższym stanowi, że uczelnie nie są co do zasady instytucjami komercyjnymi, nastawionymi na zysk, to jednak odpłatne i systematyczne wykonywanie przez nią zajęć dydaktycznych jest wykonywaniem przez osobę prawną we własnym imieniu i zawodowo działalności usługowej w sposób zorganizowany i ciągły. Działalność ta jest w ocenie Sądu zbliżona do działalności gospodarczej i zawodowej i należy do niej zastosowywać art. 751 pkt 2 kc.

W tej sytuacji Sąd uznał, że roszczenie powoda zapłaty czesnego za miesiące kwiecień i maj 2005 roku uległo przedawnieniu (pозew został w wniesiony w elektronicznym postępowaniu upominawczym 30 listopada 2012 roku). Brak jest jakichkolwiek dowodów na okoliczność przerwania czy zawieszenia biegu przedawnienia.

Z należnością główną przedawniło się roszczenie o odsetki za opóźnienie, które co do zasady jako świadczenie okresowe podlega trzyletniemu terminowi przedawnienia. Jak wielokrotnie poskreślano w orzecznictwie Sądu Najwyższego roszczenie o odsetki przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia roszczenia głównego.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.